

Βρυξέλλες, 16.12.2016
COM(2016) 871 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα απαραίτητα
μέτρα για τη συμμόρφωση με την οδηγία 2011/93/ΕΕ, της 13ης Δεκεμβρίου 2011,
σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής
εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας**

Περιεχόμενα

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1.1.	Στόχοι και πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.....	3
1.2.	Σκοπός και μεθοδολογία της έκθεσης.....	5
2.	ΜΕΤΡΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	8
2.1.	Ποινική έρευνα και δίωξη αδικημάτων (άρθρα 2 έως 9 και 11 έως 17).....	8
2.1.1.	Ορισμοί (άρθρο 2).....	8
2.1.2.	Αδικήματα σεξουαλικής κακοποίησης (άρθρο 3).....	8
2.1.3.	Αδικήματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης (άρθρο 4).....	9
2.1.4.	Αδικήματα παιδικής πορνογραφίας (άρθρο 5).....	10
2.1.5.	Άγρα παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς (άρθρο 6).....	11
2.1.6.	Ηθική αυτουργία, υποβοήθηση και συνέργεια και απόπειρα (άρθρο 7).....	11
2.1.7.	Συναινετικές σεξουαλικές δραστηριότητες (άρθρο 8).....	11
2.1.8.	Επιβαρυντικές περιστάσεις (άρθρο 9).....	12
2.1.9.	Κατάσχεση και δήμευση (άρθρο 11).....	13
2.1.10.	Ευθύνη νομικών προσώπων (άρθρο 12).....	13
2.1.11.	Κυρώσεις εις βάρος νομικών προσώπων (άρθρο 13).....	14
2.1.12.	Μη άσκηση δίωξης ή μη επιβολή ποινών στα θύματα (άρθρο 14)	14
2.1.13.	Ποινική έρευνα και δίωξη (άρθρο 15).....	14
2.1.14.	Αναφορά υποψίας σεξουαλικής κακοποίησης ή σεξουαλικής εκμετάλλευσης (άρθρο 16).....	15
2.1.15.	Δικαιοδοσία και συντονισμός της ποινικής δίωξης (άρθρο 17)	
2.2.	Συνδρομή και προστασία των θυμάτων (άρθρα 18 έως 20).....	17
2.2.1.	Γενικές διατάξεις για τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας των παιδιών-θυμάτων (άρθρο 18).....	17
2.2.2.	Παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα (άρθρο 19).....	17
2.2.3.	Προστασία των παιδιών-θυμάτων στο πλαίσιο ποινικών ερευνών και διαδικασιών (άρθρο 20).....	18
2.3.	Πρόληψη (άρθρα 10 και 21 έως 25).....	19
2.3.1.	Ακαταλληλότητα λόγω καταδίκης (άρθρο 10).....	19
2.3.2.	Μέτρα κατά της προβολής ευκαιριών κακοποίησης και σεξουαλικού τουρισμού εις βάρος παιδιών (άρθρο 21).....	20
2.3.3.	Προληπτικά προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης (άρθρο 22).....	21
2.3.4.	Πρόληψη (άρθρο 23).....	21

2.3.5.	Προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης σε εθελοντική βάση κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας ποινικών διαδικασιών (άρθρο 24).....	22
2.3.6.	Μέτρα κατά ιστοτόπων που περιέχουν ή διαδίδουν παιδική πορνογραφία (άρθρο 25)	23
3.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ.....	24

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σεξουαλική κακοποίηση και η σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών είναι εξαιρετικά σοβαρά εγκλήματα. Προκαλούν μακροχρόνιες σωματικές, ψυχολογικές και κοινωνικές βλάβες σε ευάλωτα θύματα τα οποία έχουν τόσο το δικαίωμα όσο και την ανάγκη για ειδική προστασία και φροντίδα. Επιπλέον, το υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, το οποίο αναφέρεται στη νομοθεσία ως «παιδική πορνογραφία», αντιπροσωπεύει πολλαπλά εγκλήματα που διαπράττονται εις βάρος του κάθε θύματος. Το πρώτο είναι η σεξουαλική κακοποίηση που φωτογραφήθηκε ή μαγνητοσκοπήθηκε. Στη συνέχεια, κάθε φορά που οι εικόνες και τα βίντεο αναρτώνται, κυκλοφορούν ή προβάλλονται, διαπράττεται σοβαρή παραβίαση της ιδιωτικής ζωής των παιδιών. Όταν το παιδί γνωρίζει ότι οι εικόνες και τα βίντεο κυκλοφορούν και ότι οι φίλοι και οι συγγενείς του ενδέχεται να τα δουν, το γεγονός αυτό του δημιουργεί επιπλέον τραύματα.

Για την αποτελεσματική καταπολέμηση αυτών των εγκλημάτων είναι αναγκαίο να υιοθετηθεί μια ολοκληρωμένη και ολιστική προσέγγιση, η οποία θα περιλαμβάνει την **ποινική έρευνα και δίωξη των εγκλημάτων, τη συνδρομή και προστασία των θυμάτων και την πρόληψη.**

1.1. Στόχοι και πεδίο εφαρμογής της οδηγίας

Η οδηγία ακολουθεί την ολιστική προσέγγιση που απαιτείται για την αποτελεσματική καταπολέμηση αυτών των εγκλημάτων, καθώς ενσωματώνει σε μια περιεκτική νομική πράξη διατάξεις σχετικά με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων (άρθρα 2 έως 9 και 11 έως 17), τη συνδρομή και προστασία των θυμάτων (άρθρα 18 έως 20) και την πρόληψη (άρθρο 10 και άρθρα 21 έως 25).

Όσον αφορά την αποτελεσματική **ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων**, η οδηγία περιλαμβάνει συγκεκριμένα:

- Ποινικοποίηση ευρέος φάσματος περιπτώσεων σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών, εντός και εκτός διαδικτύου (20 διαφορετικά αδικήματα, άρθρα 2 έως 7). Σε αυτές περιλαμβάνονται νέα φαινόμενα, όπως η προσέγγιση παιδιών στο διαδίκτυο (άρθρο 6) και η σεξουαλική κακοποίηση μέσω κάμερας web, καθώς και η θέαση εικόνων σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο διαδίκτυο χωρίς τηλεφόρτωση αρχείων (άρθρο 5, και συγκεκριμένα παράγραφος 3).
- Αυξημένα επίπεδα ποινών. Οι μέγιστες ποινές που ορίζονται στην εθνική νομοθεσία δεν πρέπει να είναι χαμηλότερες από ορισμένα επίπεδα (στερητική της ελευθερίας ποινή που κυμαίνεται από 1 έως 10 έτη), ανάλογα με τη σοβαρότητα του αδικήματος (άρθρα 3 έως 6). Πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη διάφορες επιβαρυντικές περιστάσεις (άρθρο 9).
- Παράταση της περιόδου παραγραφής μετά την ενηλικίωση του θύματος (άρθρο 15 παράγραφος 2).
- Υποχρέωση παροχής αποτελεσματικών εργαλείων στις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και στις εισαγγελικές υπηρεσίες για τη διερεύνηση των αδικημάτων σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και παιδικής πορνογραφίας, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας (άρθρο 15 παράγραφος 3). Οι αρχές επιβολής του νόμου πρέπει επίσης να είναι σε θέση να ταυτοποιούν τα θύματα αυτών των αδικημάτων (άρθρο 15 παράγραφος 4).

- Κατάργηση των εμποδίων (που δημιουργούν οι κανόνες εμπιστευτικότητας) στην υποβολή αναφορών από επαγγελματίες με βασικό αντικείμενο εργασίας την ενασχόληση με παιδιά (άρθρο 16).
- Θεμελίωση της δικαιοδοσίας για υποθέσεις αδικημάτων που διαπράττονται από δράστες οι οποίοι είναι υπήκοοι της χώρας που διεξάγει την έρευνα, ώστε να είναι δυνατή η δίωξή τους και στη χώρα τους για εγκλήματα που διαπράττουν σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες (άρθρο 17 παράγραφοι 1 έως 3).
- Κατάργηση των προϋποθέσεων του διττού αξιόποινου και της υποβολής αναφοράς στον τόπο όπου διαπράχθηκε το αδίκημα κατά τη δίωξη εγκλημάτων που διαπράχθηκαν σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες (άρθρο 17 παράγραφοι 4 και 5).

Όσον αφορά τη **συνδρομή και προστασία των παιδιών-θύματων**, η οδηγία περιλαμβάνει ειδικότερα διατάξεις σχετικά με τα ακόλουθα:

- Εκτενή μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας, ειδικότερα για την αποτροπή πρόσθετων τραυματικών εμπειριών για τα παιδιά-θύματα μέσω της συμμετοχής τους σε ποινικές έρευνες και διαδικασίες, μεταξύ άλλων μέσω της θέσπισης ειδικών προτύπων για τις συνεντεύξεις με παιδιά-θύματα (άρθρα 18 έως 20).
- Παροχή συνδρομής και στήριξης αμέσως μόλις υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι έχει διαπραχθεί αδίκημα (άρθρο 18 παράγραφος 2).
- Παροχή ειδικής προστασίας σε παιδιά που καταγγέλλουν περιπτώσεις κακοποίησης εντός του οικογενειακού τους περιβάλλοντος (άρθρο 19 παράγραφος 1).
- Παροχή συνδρομής και στήριξης ανεξάρτητα από τη συνεργασία του παιδιού σε ποινικές διαδικασίες (άρθρο 19 παράγραφος 2).
- Προστασία της ιδιωτικής ζωής, της ταυτότητας και της εικόνας του θύματος (άρθρο 20 παράγραφος 6).

Τέλος, **για τον σκοπό της πρόληψης αυτών των εγκλημάτων**, η οδηγία περιλαμβάνει συγκεκριμένα:

- Μηχανισμούς που καθιστούν δυνατή την επιβολή απαγόρευσης άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τακτικές επαφές με παιδιά σε πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί για τέτοιου είδους αδικήματα (άρθρο 10 παράγραφος 1).
- Το δικαίωμα των εργοδοτών να ζητούν πληροφορίες για καταδικαστικές αποφάσεις και απαγορεύσεις άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή οργανωμένων δραστηριοτήτων εθελοντικού χαρακτήρα που περιλαμβάνουν άμεσες και τακτικές επαφές με παιδιά (άρθρο 10 παράγραφος 2).
- Τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εθνικών ποινικών μητρώων (μέσω του συστήματος ECRIS¹) προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι έρευνες ιστορικού που διενεργούνται από τους εργοδότες είναι πλήρεις και

¹ Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου, το οποίο ρυθμίζεται νομοθετικά με την απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη διοργάνωση και το περιεχόμενο της ανταλλαγής πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο μεταξύ των κρατών μελών, και την απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2009, σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της απόφασης-πλαισίου 2009/315/ΔΕΥ. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ECRIS διατίθενται στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/justice/criminal/european-justice/ecris/index_en.htm

περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με αδικήματα που διαπράχθηκαν από τους δράστες σε οποιοδήποτε σημείο της ΕΕ (άρθρο 10 παράγραφος 3).

- Την υποχρέωση των κρατών μελών να καθιστούν διαθέσιμα προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης, όπως θεραπεία, σε άτομα που έχουν καταδικαστεί για σχετικό αδίκημα ή που φοβούνται ότι μπορεί να διαπράξουν αδίκημα (άρθρα 22 και 24).
- Την υποχρέωση των κρατών μελών να προβαίνουν σε δράσεις πρόληψης, όπως η εκπαίδευση, η ευαισθητοποίηση και η κατάρτιση των υπαλλήλων (άρθρο 23).
- Την υποχρεωτική αξιολόγηση της επικινδυνότητας των προσώπων που έχουν καταδικαστεί για σχετικό αδίκημα και του κινδύνου υποτροπής (άρθρο 24 παράγραφος 4).
- Την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν την κατάργηση ιστοτόπων που περιέχουν ή διαδίδουν παιδική πορνογραφία στο έδαφός τους, καθώς και να προσπαθούν να εξασφαλίζουν την κατάργηση τέτοιου είδους σελίδων που φιλοξενούνται εκτός του εδάφους τους (άρθρο 25 παράγραφος 1).
- Τη δυνατότητα των κρατών μελών να εμποδίζουν την πρόσβαση των χρηστών σε ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν ή διαδίδουν παιδική πορνογραφία στην επικράτειά τους με διάφορα μέσα, μεταξύ άλλων με δημόσιες δράσεις και μέσω της αυτορρύθμισης του κλάδου (άρθρο 25 παράγραφος 2).

1.2. Σκοπός και μεθοδολογία της έκθεσης

Το άρθρο 27 της οδηγίας επιβάλλει στα κράτη μέλη² να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την οδηγία και να τις κοινοποιήσουν στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 18 Δεκεμβρίου 2013.

Η παρούσα έκθεση ανταποκρίνεται στην απαίτηση του άρθρου 28 παράγραφος 1 της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με την οποία αξιολογείται κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την οδηγία³. Η έκθεση έχει ως στόχο να παράσχει μια συνοπτική αλλά κατατοπιστική επισκόπηση των κυριότερων μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που έχουν ληφθεί από τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη αντιμετώπισαν σημαντικές προκλήσεις, οι οποίες ήταν αναμενόμενο να προκύψουν κατά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή μιας τόσο περιεκτικής και φιλόδοξης οδηγίας, η οποία:

- απαιτεί τη θέσπιση νομοθεσίας σε πολλούς διαφορετικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένου του ουσιαστικού ποινικού δικαίου (π.χ. ορισμοί των αδικημάτων και του επιπέδου των ποινών, περίοδος παραγραφής και ευθύνη των

² Εφεξής με τον όρο «κράτη μέλη» ή «όλα τα κράτη μέλη» νοούνται τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία (δηλαδή όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός από τη Δανία). Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, η Δανία δεν συμμετείχε στη θέσπιση της οδηγίας και η οδηγία δεν εφαρμόζεται στην επικράτειά της. Ωστόσο, η απόφαση-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου εξακολουθεί να εφαρμόζεται και να έχει δεσμευτική ισχύ για τη Δανία. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία συμμετείχαν στη θέσπιση της οδηγίας και δεσμεύονται από αυτήν.

³ Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 της οδηγίας, η εφαρμογή του άρθρου 25 σχετικά με τα μέτρα κατά ιστοτόπων που περιέχουν ή διαδίδουν παιδική πορνογραφία αξιολογείται σε χωριστή έκθεση (COM(2016) 872), η οποία δημοσιεύεται από κοινού με την παρούσα.

νομικών προσώπων) και της ποινικής δικονομίας (π.χ. εξωεδαφική αρμοδιότητα, συμμετοχή των παιδιών σε ποινικές διαδικασίες και νομική εκπροσώπηση).

- συνεπάγεται τη λήψη εκτενών διοικητικών μέτρων για τη συμπλήρωση της νομοθεσίας (π.χ. σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες και την ανταλλαγή των ποινικών μητρώων μεταξύ των κρατών μελών, την κατάρτιση των αστυνομικών και δικαστικών αρχών, καθώς και σχετικά με κανόνες όσον αφορά την προστασία των παιδιών, την επιβολή του νόμου και τα σωφρονιστικά ιδρύματα)· και
- προϋποθέτει τη συμμετοχή πολλαπλών φορέων, όχι μόνο στο πλαίσιο των αρχών ενός κράτους μέλους (δηλαδή σε διαφορετικά επίπεδα διακυβέρνησης, όπως στο εθνικό και το περιφερειακό επίπεδο), αλλά και σε συνεργασία με μη κυβερνητικές οργανώσεις (π.χ. για την παύση της διανομής υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών μέσω ανοικτών γραμμών επικοινωνίας και εκστρατειών ευαισθητοποίησης), παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου (π.χ. για την παύση της διανομής υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών), κλινικούς ψυχολόγους (π.χ. σε προγράμματα παρέμβασης για τους δράστες) και άλλους φορείς.

Η διαδικασία μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών περιλαμβάνει τη συλλογή πληροφοριών για τα σχετικά νομοθετικά και διοικητικά μέτρα, την ανάλυσή τους, την κατάρτιση νέας νομοθεσίας ή την τροποποίηση των υφιστάμενων πράξεων, την παρακολούθηση μέχρι την έκδοσή τους και τέλος την υποβολή έκθεσης στην Επιτροπή.

Βάσει των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που κοινοποιήθηκαν επισήμως στην Επιτροπή, η οδηγία έχει μεταφερθεί μέσω περισσότερων από 330 πράξεων που ίσχυαν πριν από την οδηγία και περίπου 300 νέων πράξεων που θεσπίστηκαν μετά το 2012 σε όλα τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη απέστειλαν περίπου 700 κοινοποιήσεις στην Επιτροπή. Το 70 % των κοινοποιήσεων ελήφθησαν μετά την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, δηλαδή μετά τις 18 Δεκεμβρίου 2013. Το περιεχόμενό τους αφορούσε νομοθεσία (νέες και τροποποιητικές πράξεις), διοικητικές διατάξεις και ρυθμίσεις εργασίας. Συχνά οι κοινοποιήσεις περιλάμβαναν το πλήρες κείμενο των ποινικών κωδίκων και των τροποποιητικών πράξεων.

Έως την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, μόνο 12 κράτη μέλη είχαν ενημερώσει την Επιτροπή ότι είχαν ολοκληρώσει τη μεταφορά της οδηγίας. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει για τη μη κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, κατά των υπόλοιπων χωρών, οι οποίες είναι οι εξής: **BE, BG, IE, EL, ES, IT, CY, LT, HU, MT, NL, PT, RO, SI** και **UK**⁴. Όλες οι εν λόγω διαδικασίες επί παραβάσει είχαν περατωθεί έως τις 8 Δεκεμβρίου 2016. Η καθυστερημένη έκδοση και κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο καθυστέρησαν την ανάλυση της Επιτροπής και τη δημοσίευση των εκθέσεων σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Η περιγραφή και η ανάλυση στην παρούσα έκθεση βασίζονται στις πληροφορίες που υπέβαλαν τα κράτη μέλη έως την 1η Νοεμβρίου 2016. Οι κοινοποιήσεις που παρελήφθησαν μετά την εν λόγω ημερομηνία δεν έχουν ληφθεί υπόψη. Πέραν των ζητημάτων που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση, ενδέχεται να υπάρχουν περαιτέρω προκλήσεις σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, καθώς και άλλες διατάξεις που δεν αναφέρθηκαν στην Επιτροπή ή περαιτέρω νομοθετικές και μη νομοθετικές εξελίξεις. Ως εκ τούτου, η παρούσα έκθεση δεν εμποδίζει την Επιτροπή να

⁴ Στο παρόν έγγραφο, τα κράτη μέλη αναφέρονται με τις συντομογραφίες τους σύμφωνα με τους εξής κανόνες: <http://publications.europa.eu/code/el/el-370100.htm>

αξιολογήσει περαιτέρω ορισμένες διατάξεις, προκειμένου να συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στη διαδικασία μεταφοράς και εφαρμογής της οδηγίας.

2. ΜΕΤΡΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

2.1. Ποινική έρευνα και δίωξη αδικημάτων (άρθρα 2 έως 9 και 11 έως 17)

2.1.1. Ορισμοί (άρθρο 2)

Στο άρθρο 2 παρέχονται οι ορισμοί των όρων που χρησιμοποιούνται σε όλο κείμενο της οδηγίας: παιδί, ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης, παιδική πορνογραφία, παιδική πορνεία, πορνογραφικές παραστάσεις και νομικό πρόσωπο.

- Όλα τα κράτη μέλη εκτός από την **HU** ορίζουν ως παιδί κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών.
- Η ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών: 14 έτη (**AT, BG, DE, EE, HU** και **PT**), 15 έτη (**CZ, FR, HR, PL, SE, SI** και **SK**), 16 έτη (**BE, ES, LT, LU, LV, NL** και **UK**), 17 έτη (**CY** και **IE**) και 18 έτη (**MT**). Στις **FI, IT** και **RO** ισχύουν διαφορετικές ηλικίες σεξουαλικής συναίνεσης ανάλογα με τη φύση του αδικήματος. Στην **EL** η ηλικία συναίνεσης είναι διαφορετική για τις συναινετικές ομοφυλοφιλικές σεξουαλικές πράξεις μεταξύ ανδρών (17 έτη) και για τις συναινετικές ετεροφυλοφιλικές σεξουαλικές πράξεις και τις ομοφυλοφιλικές σεξουαλικές πράξεις μεταξύ γυναικών (15 έτη).
- Οι **BE, CY, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LV, PT, RO, SE, SK** και **UK (Γιβραλτάρ)** χρησιμοποιούν τον όρο «παιδική πορνογραφία» στη νομοθεσία τους. Όλα τα άλλα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετικούς όρους, όπως πορνογραφικές απεικονίσεις (**AT**), πορνογραφικό υλικό (**BG**), πορνογραφικό έργο (**CZ**), πορνογραφική εικόνα ή απεικόνιση (**FR**) και άλλα.
- Όσον αφορά την παιδική πορνεία, η **CY** και η **SK** έχουν συμπεριλάβει ρητό ορισμό στην οικεία νομοθεσία μεταφοράς που περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του άρθρου 2 στοιχείο δ). Από την άλλη πλευρά, στις **AT, BG, CZ, DE, EL, LT, LU, SE, SI** και **UK** η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο προκύπτει από τη νομολογία και από άλλες πηγές σε συνδυασμό με τα αδικήματα της παιδικής πορνείας (άρθρο 4 παράγραφοι 5 έως 7), ενώ στην περίπτωση των **BE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, MT, NL, PL, PT** και **RO** προκύπτει αποκλειστικά από τα αδικήματα της παιδικής πορνείας.
- Η νομοθεσία των **AT, BG, CY, EL, HU, IE, RO, SK** και **UK (Γιβραλτάρ)** περιλαμβάνει ρητό ορισμό των πορνογραφικών παραστάσεων. Άλλα κράτη μέλη μεταφέρουν το άρθρο 2 στο οικείο εθνικό δίκαιο σε συνδυασμό με τα αδικήματα που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 2 έως 4 και με άμεση αναφορά στην τεχνολογία των πληροφοριών και επικοινωνιών, ή στη νομολογία.
- Κανένα από τα κράτη μέλη δεν περιλαμβάνει κράτη ή δημόσιους οργανισμούς που ασκούν κρατική εξουσία και δημόσιους διεθνείς οργανισμούς στην έννοια «νομικό πρόσωπο».

2.1.2. Αδικήματα σεξουαλικής κακοποίησης (άρθρο 3)

Στο άρθρο 3 ορίζονται οι εκ προθέσεως τελούμενες πράξεις που αποτελούν αδίκημα σεξουαλικής κακοποίησης.

- Η πλειονότητα των κρατών μελών έχουν θεσπίσει διατάξεις που τιμωρούν τον εξαναγκασμό, προς σεξουαλικούς σκοπούς, παιδιού που δεν έχει φθάσει την ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης να γίνει μάρτυρας σεξουαλικών πράξεων (άρθρο 3

παράγραφος 2) ή σεξουαλικής κακοποίησης (άρθρο 3 παράγραφος 3) με τα επίπεδα ποινών που απαιτούνται στην οδηγία.

- Οι **CY, CZ, DE, EE, FR, IE, IT, LT, LV, MT, PL, SI** και **SK** έχουν συμπεριλάβει διατάξεις βάσει των οποίων τιμωρείται η σεξουαλική πράξη με παιδί που δεν έχει φθάσει την ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης με παρόμοιο τρόπο με αυτόν που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4. Οι **AT, BE, BG, ES, HR, LU, RO, PT** και **SE** διακρίνουν μεταξύ των σεξουαλικών πράξεων που περιλαμβάνουν διείσδυση και των πράξεων που δεν περιλαμβάνουν διείσδυση.
- Όσον αφορά τη σεξουαλική πράξη με παιδί, στην οποία γίνεται κατάχρηση αναγνωρισμένης θέσης εμπιστοσύνης, εξουσίας ή επιρροής (άρθρο 3 παράγραφος 5 σημείο i)) ή μιας ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασης του παιδιού (άρθρο 3 παράγραφος 5 σημείο ii)), η νομοθεσία που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη στην πλειονότητά τους δεν φαίνεται να καλύπτει όλες τις ανωτέρω καταστάσεις ή ορίζει υπερβολικά χαμηλά επίπεδα ποινών.

Από την άλλη πλευρά, τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία που τιμωρεί τη σεξουαλική πράξη με παιδί όταν γίνεται χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλής με τα επίπεδα ποινών που ορίζονται στην οδηγία (άρθρο 3 παράγραφος 5 σημείο iii)). Ενώ οι **CY, DE, LU** και **MT** αναφέρουν τη χρήση «εξαναγκασμού, βίας και απειλής», άλλα κράτη μέλη κάνουν λόγο για «βία και απειλή» (**CZ, EL, FI, FR, LT, LU, LV, NL, PT, SE** και **SK**), «εξαναγκασμό και απειλή» (**BE, BG, DE, HR, HU, IT, PL** και **SI**), «βία και εκφοβισμό» (**ES**), «ενάντια στη θέληση του παιδιού» (**EE**), «εξαναγκασμό με χρήση βίας» (**AT**) και άλλη ορολογία.

- Όσον αφορά τη χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλής προκειμένου να τελέσει το παιδί σεξουαλική πράξη με τρίτο πρόσωπο (άρθρο 3 παράγραφος 6), οι **CY, DE, FR, LU, MT, NL** και **PT** κάνουν ρητή αναφορά στη νομοθεσία τους στη διάπραξη του αδικήματος με τρίτο πρόσωπο, ενώ οι **AT, BG, CZ, ES, HU, IE, IT, LT, RO, SE** και **SI** καλύπτουν αυτή την περίπτωση σιωπηρά ή μέσω διατάξεων σχετικά με τον βιασμό, τη σεξουαλική επίθεση ή τη σεξουαλική κακοποίηση με χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλής.

2.1.3. Αδικήματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης (άρθρο 4)

Στο άρθρο 4 ορίζονται οι εκ προθέσεως τελούμενες πράξεις που αποτελούν αδικήματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

- Όσον αφορά την πρόκληση της συμμετοχής παιδιού σε πορνογραφικές παραστάσεις ή τη στρατολόγησή του προκειμένου να συμμετάσχει σε αυτές (άρθρο 4 παράγραφος 2), οι **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IT, LT, MT, NL, RO, SK** και **UK (Γιβραλτάρ)** έχουν θεσπίσει νομοθεσία με την οποία μεταφέρεται η διάταξη αυτή στο εθνικό δίκαιο. Οι πληροφορίες από τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3, τα κράτη μέλη πρέπει να τιμωρούν τη χρήση εξαναγκασμού ή βίας προκειμένου ένα παιδί να συμμετάσχει σε πορνογραφικές παραστάσεις ή τη χρήση απειλής απέναντί του προς τον σκοπό αυτό. Οι **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IE, IT, LT, MT, NL, SI, SK** και **UK (Γιβραλτάρ)** έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά αυτής της διάταξης της οδηγίας. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετικές διατυπώσεις για να αποτυπώσουν την έννοια «του εξαναγκασμού, της βίας και της απειλής». Για παράδειγμα, οι **BG, DE, HR, HU, IT, PL** και **SI** αναφέρονται σε «βία και απειλή», η **BG** σε «βία, απειλή σοβαρής

βλάβης», η **EL** στη χρήση «εξαναγκασμού ή βίας ή απειλής» και η **ES** στη «χρήση βίας ή εκφοβισμού».

- Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 τιμωρείται η εν γνώσει παρακολούθηση πορνογραφικών παραστάσεων στις οποίες συμμετέχουν παιδιά. Οι **AT, BG, CY, DE, ES, FI, IE, IT, LT, MT, NL, SI, SK** και **UK (Γιβραλτάρ)** έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά αυτής της διάταξης της οδηγίας. Οι πληροφορίες από τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, τα κράτη μέλη τιμωρούν την πρόκληση της συμμετοχής παιδιού σε παιδική πορνεία ή τη στρατολόγησή του προκειμένου να συμμετάσχει σε αυτήν όπως και την αποκόμιση κέρδους από το παιδί ή την εκμετάλλευσή του με άλλους τρόπους προς τον σκοπό αυτό. Οι **BE, BG, CY, CZ, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK** και **UK** έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά αυτής της διάταξης της οδηγίας. Οι πληροφορίες από τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6, τιμωρείται η χρήση εξαναγκασμού ή βίας προκειμένου να συμμετάσχει το παιδί σε παιδική πορνεία ή η χρήση απειλής απέναντί του προς τον σκοπό αυτό. Οι **AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK** και **UK (Σκωτία)** έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά αυτής της διάταξης της οδηγίας. Οι πληροφορίες από τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Το άρθρο 4 παράγραφος 7 ποινικοποιεί την τέλεση σεξουαλικών πράξεων με παιδί, εάν πραγματοποιείται μέσω παιδικής πορνείας. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν για τις **HU, IE, LV, PL, PT, RO** και **SE** δεν κατέστη δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.1.4. Αδικήματα παιδικής πορνογραφίας (άρθρο 5)

Στο άρθρο 5 ορίζονται οι εκ προθέσεως τελούμενες πράξεις που αποτελούν αδίκημα παιδικής πορνογραφίας.

- Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 τιμωρείται η απόκτηση ή κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας. Από τις πληροφορίες που παρείχαν τα περισσότερα κράτη μέλη δεν κατέστη δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, εξαιρουμένων των **AT, BG, CY, ES, FI, FR, LT, MT, RO** και **SI**.
- Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 τιμωρείται η εν γνώσει απόκτηση πρόσβασης σε παιδική πορνογραφία μέσω της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών. Τα περισσότερα κράτη μέλη μετέφεραν στο οικείο εθνικό δίκαιο την απαίτηση σχετικά με την «εν γνώσει απόκτηση πρόσβασης», παρότι ορισμένα από αυτά χρησιμοποιούν διαφορετική ορολογία. Για παράδειγμα, η **DE** χρησιμοποιεί τον όρο «προσπάθεια λήψης» και η **HU** κάνει λόγο για «απόκτηση και διατήρηση».
- Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 τιμωρείται η διανομή, διάδοση ή μετάδοση υλικού παιδικής πορνογραφίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετική ορολογία όταν αναφέρονται στις έννοιες «διανομή», «διάδοση» ή «μετάδοση» παιδικής πορνογραφίας. Για παράδειγμα, ο όρος «μετάδοση» έχει ερμηνευτεί ως «διαμεσολάβηση» (**CZ**), «εκπομπή» (**BG** και **DE**), «διασπορά» (**IT**) ή «παραχώρηση πρόσβασης» (**LT**).

- Το άρθρο 5 παράγραφος 5 ποινικοποιεί την προσφορά, παροχή ή διάθεση υλικού παιδικής πορνογραφίας. Τα κράτη μέλη στην πλειονότητά τους χρησιμοποιούν διαφορετικούς όρους αντί των όρων «προσφορά», «παροχή» και «διάθεση». Για παράδειγμα, η **CZ** χρησιμοποιεί τους όρους «εισαγωγή», «πώληση» ή «προμήθεια με άλλον τρόπο» αντί του όρου «παροχή», ενώ η **SE** χρησιμοποιεί τον γενικό όρο «διάθεση [υλικού παιδικής πορνογραφίας]».
- Το άρθρο 5 παράγραφος 6 ποινικοποιεί την παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας. Όλα τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τον όρο «παραγωγή» στη νομοθεσία μεταφοράς τους, εκτός από τη **FR** («προετοιμασία και μαγνητοσκόπηση») και το **UK** («λήψη», «δημιουργία» και «παροχή άδειας για τη λήψη»).
- Στο άρθρο 5 παράγραφοι 7 και 8 περιλαμβάνονται προαιρετικές διατάξεις που αφορούν το εφαρμοστέο του άρθρου 5 σε ειδικές περιπτώσεις. Όλα τα κράτη μέλη εκτός από τις **AT, DE, ES, SE** και **UK** (άρθρο 5 παράγραφος 7) και τις **AT** και **DE** (άρθρο 5 παράγραφος 8) αποφάσισαν να μην τις εφαρμόσουν.

2.1.5. Άγρα παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς (άρθρο 6)

Στο άρθρο 6 ορίζεται η εκ προθέσεως τελούμενη πράξη που αποτελεί αδίκημα το οποίο αφορά την άγρα παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς.

Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά του εν λόγω άρθρου στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για τις **CY, HR, HU, IE, LU, LV, PL, RO** και **UK** (άρθρο 6 παράγραφος 1) ούτε και για τις **BE, CY, LV** και **PL** (άρθρο 6 παράγραφος 2).

2.1.6. Ηθική αυτουργία, υποβοήθηση και συνέργεια και απόπειρα (άρθρο 7)

Το άρθρο 7 απαιτεί από τα κράτη μέλη να τιμωρούν την ηθική αυτουργία, την υποβοήθηση, τη συνέργεια και την απόπειρα διάπραξης των αδικημάτων που περιλαμβάνονται στα άρθρα 3 έως 6.

- Όλα τα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά του άρθρου 7 παράγραφος 1 στο εθνικό τους δίκαιο.
- Το άρθρο 7 παράγραφος 2 έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο κυρίως μέσω γενικών διατάξεων σχετικά με την απόπειρα, εκτός από τις **CY, DE, FI, FR, HR, IE, LU, PT, RO** και **SE**, όπου έχουν θεσπιστεί ειδικές διατάξεις που τιμωρούν την απόπειρα διάπραξης των σεξουαλικών αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2.

2.1.7. Συναινετικές σεξουαλικές δραστηριότητες (άρθρο 8)

Στο άρθρο 8 προβλέπονται τρεις προαιρετικές διατάξεις σχετικά με τις συναινετικές σεξουαλικές δραστηριότητες. Η **CY** και το **UK** (**Αγγλία/Ουαλία**) επέλεξαν να εφαρμόσουν και τις τρεις, ενώ οι **BE, BG, CZ, EE, IE, LU, LV, MT, NL, PL, SK** επέλεξαν να μην εφαρμόσουν καμία.

- Οι **AT, CY, FI, EL, ES, HR, HU, IT, LT, LV, PT, RO, SE, SI** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία** και **Βόρεια Ιρλανδία**) επέλεξαν να εφαρμόσουν το άρθρο 8 παράγραφος 1.
- Οι **CY, HR, SE** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία** και **Σκωτία**) επέλεξαν να εφαρμόσουν το άρθρο 8 παράγραφος 2.

- Οι **AT, CY, DE, FI, HR** και **UK** επέλεξαν να εφαρμόσουν το άρθρο 8 παράγραφος 3. Οι **DE, FI** και **UK** εφαρμόζουν την επιλογή τόσο για την κατοχή όσο και για την παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας, ενώ η **FR** την εφαρμόζει μόνο για την παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας.

2.1.8. Επιβαρυντικές περιστάσεις (άρθρο 9)

Στο άρθρο 9 ορίζονται οι καταστάσεις που μπορούν να θεωρηθούν επιβαρυντικές περιστάσεις σε σχέση με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 7.

Στα περισσότερα κράτη μέλη, οι καταστάσεις στις οποίες εφαρμόζονται οι επιβαρυντικές περιστάσεις περιγράφονται στη νομοθεσία. Αυτό δεν ισχύει για ορισμένες διατάξεις του εν λόγω άρθρου στην **IE** και στο **UK** (**Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία**), όπου τα δικαστήρια έχουν περισσότερη διακριτική ευχέρεια ως προς το αν θα λάβουν υπόψη τις επιβαρυντικές περιστάσεις κατά την απαγγελία ποινών.

- Το άρθρο 9 στοιχείο α) αναφέρεται στα αδικήματα που διαπράττονται σε βάρος παιδιού ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασης, σε κατάσταση εξάρτησης ή σε κατάσταση σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων όσον αφορά τις **BE, DE, ES, IE, LU, PL, SI** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία, Σκωτία και Γιβραλτάρ**).
- Το άρθρο 9 στοιχείο β) αναφέρεται στα αδικήματα που διαπράττονται από μέλος της οικογένειας του παιδιού, από πρόσωπο που συγκατοικεί με το παιδί ή πρόσωπο που έχει κάνει κατάχρηση αναγνωρισμένης θέσεως εμπιστοσύνης ή εξουσίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Από τις πληροφορίες δεν καθίσταται δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για τις **AT, BE, BG, DE, ES, IE, LT, LU, PL, RO, SI** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία, Σκωτία και Γιβραλτάρ**).
- Σύμφωνα με το άρθρο 9 στοιχείο γ), εάν το αδίκημα διεπράχθη από τουλάχιστον δύο πρόσωπα που ενεργούν από κοινού, αυτό θα πρέπει να θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση. Παρότι η **CY**, η **HR** και η **IT** αναφέρονται ρητώς σε «περισσότερα πρόσωπα» που ενεργούν από κοινού, τα άλλα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετική ορολογία. Για παράδειγμα, το **BE** κάνει λόγο για «ένα ή περισσότερα πρόσωπα», οι **BG, EL, MT, NL** και **PT** για «δύο ή περισσότερα πρόσωπα» και η **DE** και η **SE** για «περισσότερα από ένα πρόσωπα».
- Βάσει του άρθρου 9 στοιχείο δ), ένα αδίκημα θα πρέπει να τιμωρείται αυστηρότερα εάν διεπράχθη στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά αυτής της διάταξης, μεταξύ άλλων και για τη μεταφορά του ορισμού της έννοιας «εγκληματική οργάνωση», ενώ η **MT** παραπέμπει άμεσα στην απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.
- Σύμφωνα με το άρθρο 9 στοιχείο ε), εάν ο δράστης έχει καταδικαστεί στο παρελθόν για αδικήματα του ίδιου τύπου, αυτό θα πρέπει να συνιστά επιβαρυντική περίπτωση. Οι **AT, BE, CZ, HR, IT, LV, PT** και **SK** προβλέπουν μια γενική επιβαρυντική περίπτωση, που ισχύει ανεξάρτητα από το αν το μεταγενέστερο αδίκημα είναι παρόμοιου τύπου ή όχι. Αντιθέτως, στις **BG, CY, EE, ES, FI, HU, MT** και **PL** απαιτείται η διάπραξη αδικήματος του ίδιου τύπου. Στη **FR** και τη **LT** προβλέπεται χωριστή εξέταση για τις δύο επιλογές (παρόμοια αδικήματα και μη συναφή αδικήματα).

- Το άρθρο 9 στοιχείο στ) προβλέπει επιβαρυντική περίπτωση όταν ο δράστης εκ προθέσεως ή εξ αμελείας έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του παιδιού. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες για τις **BE, CZ, ES, FI, FR, IE, IT, LV, SK** και **UK** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 9 στοιχείο ζ), θα πρέπει να εξετάζεται η επιβολή αυστηρότερων κυρώσεων εάν το αδίκημα περιλάμβανε σοβαρή βία ή προκάλεσε σοβαρή βλάβη στο παιδί. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες για τις **BE, ES, FI, IE, LT** και **UK (Σκωτία)** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.1.9. Κατάσχεση και δήμευση (άρθρο 11)

Σύμφωνα με το άρθρο 11, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε κατασχέσεις και δημεύσεις των οργάνων και προϊόντων που προέρχονται από τα αδικήματα τα οποία αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5.

Παρότι ορισμένα κράτη μέλη (**BG, CY, DE, HR, FR, IT, LU** και **SI**) έχουν θεσπίσει ειδικές διατάξεις σχετικά με την κατάσχεση και τη δήμευση στην περίπτωση των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5, τα υπόλοιπα κράτη μέλη βασίζονται σε γενικούς κανόνες σχετικά με την κατάσχεση και τη δήμευση δυνάμει του ποινικού δικαίου, οι οποίοι εφαρμόζονται σε όλα τα ποινικά αδικήματα.

Οι εθνικές νομοθεσίες όλων των κρατών μελών καλύπτουν τόσο τα όργανα που χρησιμοποιούνται όσο και τα προϊόντα που προέρχονται από το έγκλημα.

2.1.10. Ευθύνη νομικών προσώπων (άρθρο 12)

Το άρθρο 12 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη για αδικήματα κατά τα άρθρα 3 έως 7.

- Όσον αφορά το άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ), οι **CY, LT** και **PL** χρησιμοποιούν την ίδια ή σχεδόν την ίδια διατύπωση με την οδηγία, ενώ τα άλλα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετικούς όρους. Για παράδειγμα, κατά τη μεταφορά του άρθρου 12 παράγραφος 1 στοιχείο β) στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη αναφέρονται σε «στελέχη διοίκησης», «διευθυντές» ή «διοικητικό συμβούλιο» αντί της αναφοράς «στο δικαίωμα λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου».
- Η ευθύνη που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 έχει θεσπιστεί σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη. Οι πληροφορίες για τις **BE, CZ, IE, LU, NL** και **PT** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Όσον αφορά το άρθρο 12 παράγραφος 3, όλα τα κράτη μέλη προβλέπουν τη δυνατότητα άσκησης ποινικής δίωξης κατά φυσικών προσώπων που είναι φυσικοί αυτουργοί, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί, ταυτόχρονα με την επιβολή της ευθύνης των νομικών προσώπων. Ωστόσο, οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την **IE** και την **PT** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων σχετικά με τα αδικήματα που καλύπτονται.

2.1.11. Κυρώσεις εις βάρος νομικών προσώπων (άρθρο 13)

Σύμφωνα με το άρθρο 13, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κυρώσεις για νομικά πρόσωπα που υπέχουν ευθύνη βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 1 ή 2 και μπορούν να επιλέξουν να επιβάλουν τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε).

- Όσον αφορά το άρθρο 13 παράγραφος 1, όλα τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις που μπορούν να επιβληθούν σε νομικά πρόσωπα. Ορισμένα κράτη μέλη (**BE, CZ, FR, PL, RO** και **SK**) έχουν επίσης επιλέξει να εισαγάγουν την πρόσθετη κύρωση της δημοσίευσης ή ανάρτησης της απόφασης/δικαστικής απόφασης με την οποία το νομικό πρόσωπο κρίθηκε ένοχο για το έγκλημα. Τα περισσότερα κράτη μέλη, εξαιρουμένων των **BG, DE, EE, FI, IE** και **UK (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Γιβραλτάρ)** έχουν επιλέξει να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο τουλάχιστον μία από τις επιλογές που ορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε).
- Η νομοθεσία των περισσότερων κρατών μελών δεν περιέχει ειδικές διατάξεις για τη μεταφορά του άρθρου 13 παράγραφος 2 στο εθνικό δίκαιο, αλλά επιβάλλει τις ίδιες κυρώσεις στα νομικά πρόσωπα που υπέχουν ευθύνη δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 2 με αυτές που επιβάλλονται στα πρόσωπα που υπέχουν ευθύνη δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 1. Μόνον η **EL** θέσπισε ειδικό μέτρο για τη μεταφορά της διάταξης και ως εκ τούτου δεν επιβάλλει τις ίδιες κυρώσεις και στις δύο περιπτώσεις.

2.1.12. Μη άσκηση δίωξης ή μη επιβολή ποινών στα θύματα (άρθρο 14)

Το άρθρο 14 επιβάλλει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές τις εξουσίες για μη άσκηση δίωξης ή μη επιβολή ποινών σε ανήλικα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης λόγω της συμμετοχής τους σε εγκληματικές δραστηριότητες, τις οποίες εξαναγκάστηκαν να διαπράξουν ως άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι υπέστησαν τέτοιου είδους εγκληματικές πράξεις.

Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες για τις **ES, LU, MT, PL** και **SK** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.1.13. Ποινική έρευνα και δίωξη (άρθρο 15)

Με το άρθρο 15 θεσπίζονται μέτρα για την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 7.

- Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η διερεύνηση ή η άσκηση ποινικής δίωξης για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 7 δεν εξαρτώνται από την υποβολή μήνυσης ή καταγγελίας από το θύμα ή τον εκπρόσωπό του και ότι η ποινική διαδικασία μπορεί να συνεχιστεί ακόμα και εάν το πρόσωπο αυτό αποσύρει την κατάθεσή του. Παρότι οι εθνικές νομοθεσίες των **CY, NL, PL** και **PT** ακολουθούν ρητά την αρχή του άρθρου 15 παράγραφος 1, οι **AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, LT, LU, LV, MT, RO, SE, SI** και **SK** μετέφεραν την ανωτέρω διάταξη μέσω γενικών κανόνων του ποινικού δικαίου που διέπουν την κίνηση ερευνών ή διώξεων. Στο **UK (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία)**, οι εισαγγελικές αρχές μπορούν να κινήσουν ή να συνεχίσουν ποινικές διαδικασίες εάν διαπιστώσουν ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία εξασφαλίζουν μια

πραλιστική προοπτική καταδίκης και ότι η δίωξη εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Η **ΙΕ** εφαρμόζει την ίδια αρχή περί δημόσιου συμφέροντος.

- Το άρθρο 15 παράγραφος 2 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα δίωξης των αδικημάτων για ικανό χρονικό διάστημα μετά την ενηλικίωση του θύματος. Οι **ΑΤ, ΒΕ, CΥ, ΕΕ, ΕΛ, ΕΣ, ΗΡ, ΗΥ, ΙΕ, ΛΒ, ΜΤ, ΡΛ, ΡΟ, ΣΕ, ΣΙ** και **ΥΚ** έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά αυτής της διάταξης στο εθνικό δίκαιο. Στις **ΒΓ, CΖ, ΔΕ, ΦΙ, ΙΤ, ΛΤ, ΝΛ** και **ΣΚ**, η περίοδος παραγραφής ορισμένων αδικημάτων αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία διάπραξης του αδικήματος. Αυτό σημαίνει ότι για ορισμένα παιδιά-θύματα, ιδιαίτερα όσα έχουν υποστεί κακοποίηση σε πολύ νεαρή ηλικία, ενδέχεται να μην υπάρχει αρκετό χρονικό διάστημα μετά την ενηλικίωσή τους για να εξασφαλίσουν την ποινική δίωξη των δραστών.
- Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διάθεση αποτελεσματικών εργαλείων έρευνας για τη διερεύνηση και δίωξη των αδικημάτων. Παρότι η νομοθεσία της **CΥ** και της **ΕΛ** αντανακλά ρητά το άρθρο 15 παράγραφος 3, τα περισσότερα κράτη μέλη μεταφέρουν αυτή τη διάταξη μέσω διαφόρων διατάξεων των κωδίκων ποινικής δικονομίας τους.
- Το άρθρο 15 παράγραφος 4 επιβάλλει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να δίδεται η δυνατότητα στις ερευνητικές μονάδες ή υπηρεσίες να επιχειρούν την ταυτοποίηση των θυμάτων, ειδικότερα μέσω ανάλυσης υλικού παιδικής πορνογραφίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μέτρα για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν για τις **ΒΓ, CΖ, ΕΕ, ΦΡ, ΗΥ, ΙΕ, ΛΤ, ΡΤ, ΣΚ** και **ΥΚ (Γιβραλτάρ)** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.1.14. Αναφορά υποψίας σεξουαλικής κακοποίησης ή σεξουαλικής εκμετάλλευσης (άρθρο 16)

Το άρθρο 16 αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι επαγγελματίες με βασικό αντικείμενο εργασίας την ενασχόληση με παιδιά έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αναφορές σχετικά με αδικήματα (άρθρο 16 παράγραφος 1) και ότι κάθε πρόσωπο που γνωρίζει ή υποψιάζεται ότι έχει τελεστεί κάποιο από αυτά τα αδικήματα ενθαρρύνεται να τα αναφέρει (άρθρο 16 παράγραφος 2).

- Όσον αφορά το άρθρο 16 παράγραφος 1, η νομοθεσία στις **ΗΡ, ΜΤ, ΡΤ, ΣΙ** και **ΥΚ (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Γιβραλτάρ)** θεσπίζει γενική υποχρέωση αναφοράς των αδικημάτων. Ωστόσο, η νομοθεσία στα περισσότερα κράτη μέλη περιέχει ειδική διάταξη για την αναφορά αδικημάτων που αποσκοπεί στην προστασία των παιδιών (**ΑΤ, ΒΓ, CΥ, CΖ, ΔΕ, ΕΕ, ΕΛ, ΕΣ, ΦΙ, ΗΥ, ΙΤ, ΛΤ, ΛΒ, ΝΛ, ΡΟ** και **ΣΕ**). Επιπλέον, στις **ΒΓ, CΥ, CΖ, ΔΕ, ΕΛ, ΦΙ, ΗΥ, ΙΤ, ΛΒ, ΡΟ, ΣΕ** και **ΣΚ** προβλέπεται η ειδική υποχρέωση ορισμένων επαγγελματιών (όπως δασκάλων, ιατρών, ψυχολόγων, νοσηλευτών) να ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές.
- Ορισμένα κράτη μέλη (**ΑΤ, ΒΕ, ΒΓ, ΕΛ, ΦΙ, ΗΡ, ΗΥ, ΙΤ, ΛΥ, ΡΛ** και **ΣΙ**) έχουν μεταφέρει το άρθρο 16 παράγραφος 2 στο εθνικό τους δίκαιο μέσω γενικής διάταξης που υποχρεώνει ή ενθαρρύνει την αναφορά αδικημάτων και/ή την παροχή βοήθειας στα άτομα που την έχουν ανάγκη. Άλλα κράτη μέλη (**ΒΓ, CΥ, CΖ, ΕΕ, ΕΣ, ΦΡ, ΗΡ, ΛΤ, ΛΒ, ΝΛ, ΡΤ, ΡΟ, ΣΕ** και **ΣΚ**) έχουν μεταφέρει την εν λόγω διάταξη στο εθνικό τους δίκαιο μέσω πιο συγκεκριμένης νομοθετικής διάταξης που καθιστά υποχρεωτική την αναφορά αδικημάτων που διαπράττονται εις βάρος παιδιών. Το **ΥΚ (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία)** χρησιμοποιεί μη νομοθετικά μέτρα.

Οι πολίτες ενθαρρύνονται να αναφέρουν περιπτώσεις κακοποίησης κυρίως μέσω ανοικτών τηλεφωνικών γραμμών βοήθειας/ανοικτών γραμμών επικοινωνίας, όπως η Child Focus (αριθμός τηλεφώνου 116000) στο **BE** ή η Child Line (116111) στη **LT**.

2.1.15. Δικαιοδοσία και συντονισμός της ποινικής δίωξης (άρθρο 17)

Το άρθρο 17 θεσπίζει κανόνες όσον αφορά τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας των κρατών μελών για τα αδικήματα που απαριθμούνται στην οδηγία.

- Το άρθρο 17 παράγραφος 1 καλύπτει τη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους όταν το αδίκημα διαπράττεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στο έδαφός του ή ο δράστης του αδικήματος είναι υπήκοός του. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες για τις **CY, IE, LV, NL, SI, PT** και **UK (Γιβραλτάρ)** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2, ένα κράτος μέλος έχει την επιλογή να επεκτείνει τη δικαιοδοσία του σε ένα αδίκημα που έχει διαπραχθεί εκτός του εδάφους του. Για παράδειγμα, εάν το αδίκημα διαπράττεται σε βάρος ενός εκ των υπηκόων του ή προσώπου που έχει τη συνήθη κατοικία του στο έδαφός του (άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο α)), εάν το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στο έδαφός του (άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο β)) ή εάν ο δράστης του αδικήματος έχει τη συνήθη κατοικία του στο έδαφός του (άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο γ)).— Τα περισσότερα κράτη μέλη αποφάσισαν να εφαρμόσουν τις επιλογές που προβλέπονται στο άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο α) (**AT, BE, BG, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, MT, NL, PL, PT, RO, SI** και **SK**) και στο άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο γ) (**AT, BE, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT, NL, PT, RO, SE** και **SK**), ενώ λιγότερα κράτη μέλη αποφάσισαν να εφαρμόσουν την επιλογή δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 2 στοιχείο β) (**CY, CZ, ES, HR, IT, LV, MT, PL, PT, RO** και **SI**).
- Το άρθρο 17 παράγραφος 3 επιβάλλει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι υπάγονται στη δικαιοδοσία τους καταστάσεις κατά τις οποίες ένα αδίκημα διαπράττεται μέσω τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών στην οποία παρέχεται πρόσβαση από το έδαφός τους, ασχέτως εάν η συγκεκριμένη τεχνολογία είναι εγκατεστημένη ή όχι στο έδαφός τους. Παρότι οι **CY, EL, MT** και **PT** έχουν θεσπίσει ειδική διάταξη που ακολουθεί τη διατύπωση της οδηγίας και αναφέρεται άμεσα σε αδικήματα που διαπράττονται μέσω τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών, οι **AT, BE, BG, DE, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, RO, SI, SK** και **UK** χρησιμοποιούν μια γενική διάταξη που θεμελιώνει τη δικαιοδοσία τους για εγκλήματα που διαπράττονται στο έδαφός τους.
- Το άρθρο 17 παράγραφος 4 απαγορεύει την ύπαρξη της απαίτησης του διττού αξιόποινου για τη δίωξη αδικημάτων που διαπράττονται εκτός του εδάφους του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, όταν ο δράστης είναι υπήκοός του. Οι **BG, CZ, HU, IT, LV, MT, SK** και **UK (Αγγλία/Ουαλία και Βόρεια Ιρλανδία)** δεν προβλέπουν την απαίτηση του διττού αξιόποινου κατά τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας τους για ένα έγκλημα. Στις **AT, BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, LT, LU, NL** και **SE**, παρότι ισχύει ρήτρα περί διττού αξιόποινου, προβλέπονται ειδικές εξαιρέσεις για όλα τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 4.
- Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η δικαιοδοσία τους δεν υπόκειται στον όρο ότι μπορεί να ασκηθεί ποινική δίωξη μόνο έπειτα από την κατάθεση μήνυσης από το θύμα στον τόπο όπου διεπράχθη το

αδίκημα ή καταγγελία από το κράτος του τόπου όπου διεπράχθη το αδίκημα. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν για τις **LU** και **SI** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.2. Συνδρομή και προστασία των θυμάτων (άρθρα 18 έως 20)

2.2.1. Γενικές διατάξεις για τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας των παιδιών-θυμάτων (άρθρο 18)

Το άρθρο 18 θεσπίζει γενικές διατάξεις για τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας των παιδιών-θυμάτων:

- Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, στα παιδιά που πέφτουν θύματα αδικημάτων παρέχεται συνδρομή, στήριξη και προστασία λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων του παιδιού. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **BE**, **DE**, **LV** και **SI** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Το άρθρο 18 παράγραφος 2 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι παρέχεται συνδρομή και στήριξη σε παιδί αμέσως μόλις οι αρμόδιες αρχές έχουν βάσιμους λόγους ότι το παιδί ενδέχεται να είναι θύμα. Σχεδόν τα μισά κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μέτρα για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες για τις **AT**, **BE**, **BG**, **DE**, **EL**, **ES**, **FR**, **IT**, **LU**, **NL**, **PL**, **SI** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία**, **Βόρεια Ιρλανδία** και **Σκωτία**) δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Το άρθρο 18 παράγραφος 3 επιβάλλει στα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι, όταν η ηλικία του προσώπου είναι αβέβαιη και υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι πρόκειται για παιδί, το εν λόγω πρόσωπο θεωρείται κατά τεκμήριο παιδί, ώστε να έχει άμεση πρόσβαση σε συνδρομή, στήριξη και προστασία. Παρότι η διατύπωση της νομοθεσίας των **BG**, **CY**, **EL** και **LT** για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό δίκαιο είναι σε μεγάλο βαθμό παρόμοια με την οδηγία, η νομοθεσία στις **EE**, **ES**, **HR**, **LV**, **MT**, **PT**, **RO** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία** και **Γιβραλτάρ**) προβλέπει γενικό τεκμήριο ότι το θύμα είναι ανήλικο μέχρι αποδείξεως του εναντίου. Οι πληροφορίες για τις **AT**, **BE**, **CZ**, **DE**, **FI**, **FR**, **HU**, **IE**, **IT**, **LU**, **PL**, **SE**, **SI**, **SK** και **UK** (**Σκωτία**) δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.2.2. Παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα (άρθρο 19)

Το άρθρο 19 θεσπίζει γενικές διατάξεις για τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας των παιδιών-θυμάτων και των οικογενειών τους.

- Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα πριν, κατά και για κατάλληλο χρονικό διάστημα μετά την περάτωση της ποινικής διαδικασίας, διασφαλίζοντας ειδικότερα την προστασία των παιδιών που καταγγέλλουν περιπτώσεις κακοποίησης εντός του οικογενειακού τους περιβάλλοντος. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **DE**, **HU**, **IE**, **IT**, **LV**, **PL**, **RO**, **SI** και **SK** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Το άρθρο 19 παράγραφος 2 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι η παροχή βοήθειας και στήριξης σε παιδί-θύμα δεν εξαρτάται από την προθυμία του

παιδιού-θύματος να συνεργαστεί σε δικαστική έρευνα, δίωξη ή δίκη. Παρότι η νομοθεσία στις **CY, EL, MT** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία** και **Γιβραλτάρ**) χρησιμοποιεί πολύ παρόμοια διατύπωση με την οδηγία, τα περισσότερα κράτη μέλη (**AT, BE, BG, CZ, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SK** και **UK** (**Βόρεια Ιρλανδία** και **Σκωτία**)) χρησιμοποίησαν διάφορες διατάξεις σχετικά με την παροχή βοήθειας και στήριξης. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **DE** και **SI** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

- Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συνδρομή και η στήριξη στα παιδιά-θύματα παρέχονται μετά από ειδική εκτίμηση των ιδιαίτερων περιστάσεων του εκάστοτε παιδιού-θύματος, λαμβανομένων υπόψη των απόψεων, των αναγκών και των ανησυχιών του. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μέτρα για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο⁵. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **DE, EL, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SI** και **UK** (**Σκωτία**) δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4, τα ανήλικα θύματα σεξουαλικών αδικημάτων θεωρούνται ως ιδιαίτερα ευάλωτα θύματα δυνάμει της απόφασης-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ, η οποία από το 2012 έχει αντικατασταθεί από την οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων⁶. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **DE, EL, IE, IT, SI** και **UK** (**Σκωτία**) δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Η αναγνώριση των παιδιών ως ιδιαίτερα ευάλωτων θυμάτων προβλέπεται μέσω ειδικών μέτρων συνδρομής και προστασίας (εκτός από το **UK** (**Γιβραλτάρ**), όπου η οδηγία μεταφέρθηκε κατά λέξη στο εθνικό δίκαιο). Τα εν λόγω μέτρα διασφαλίζουν το δικαίωμα στα παιδιά-θύματα να δίνουν κατάθεση κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προστατεύονται από την παροχή αποδεικτικών στοιχείων ως μάρτυρες σε δημόσια συνεδρίαση και εξασφαλίζουν ότι τα παιδιά-θύματα έρχονται σε επαφή μόνο με πρόσωπα που έχουν λάβει ειδική εκπαίδευση για τον σκοπό αυτό.

- Το άρθρο 19 παράγραφος 5 επιβάλλει στα κράτη μέλη, κατά περίπτωση και κατά το δυνατόν, να παρέχουν συνδρομή και στήριξη στην οικογένεια του παιδιού-θύματος όταν η οικογένεια βρίσκεται στο έδαφός τους. Οι **AT, BE, BG, CY, EE, FI, HR, IE, LT, MT, NL, PT, SK** και **UK** έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά αυτής της διάταξης στο εθνικό τους δίκαιο, ενώ σε άλλα κράτη μέλη οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.2.3. Προστασία των παιδιών-θυμάτων στο πλαίσιο ποινικών ερευνών και διαδικασιών (άρθρο 20)

Το άρθρο 20 ορίζει απαιτήσεις για τα κράτη μέλη όσον αφορά την προστασία των παιδιών-θυμάτων στο πλαίσιο ποινικών ερευνών και διαδικασιών.

⁵ Για παράδειγμα, η εκτίμηση μπορεί να περιλαμβάνει την αξιολόγηση της κατάστασης του παιδιού-θύματος βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται από την οικογένεια, το παιδί, το σχολείο, τον βρεφονηπιακό σταθμό, τους συγγενείς ή άλλες αρχές, της ανάπτυξης του παιδιού και της ικανοποίησης των αναγκών του, της γονικής ικανότητας, του κοινωνικού περιβάλλοντος του παιδιού και της οικογένειάς του, των απόψεων και των επιθυμιών του παιδιού, καθώς και της ηλικίας, της κατάστασης της υγείας, της διανοητικής ωριμότητας και της πολιτισμικής ταυτότητας του παιδιού.

⁶ Απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες, η οποία αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2012/29/ΕΕ, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας.

- Τα περισσότερα κράτη μέλη (**BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK** και **UK (Γιβραλτάρ)**) έχουν λάβει μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι, στο πλαίσιο ποινικών ερευνών και διαδικασιών, οι αρμόδιες αρχές διορίζουν ειδικό εκπρόσωπο για το παιδί-θύμα, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **AT, BE** και **UK (Βόρεια Ιρλανδία, Σκωτία και Αγγλία/Ουαλία)** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την πρόσβαση των παιδιών-θυμάτων σε νομικές συμβουλές και σε νομική εκπροσώπηση, οι οποίες πρέπει να παρέχονται δωρεάν στις περιπτώσεις όπου το θύμα δεν έχει επαρκείς οικονομικούς πόρους. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν για τις **AT, CZ, DE, EE, IE, LT, PL, RO και UK (Αγγλία/Ουαλία, Σκωτία και Βόρεια Ιρλανδία)** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Στο άρθρο 20 παράγραφος 3 παρατίθεται σειρά απαιτήσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διεξαγωγή ποινικών ερευνών που αφορούν παιδιά-θύματα, και ειδικότερα κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων. Ενώ οι **EL, HR, LT, MT, PT, RO, SE** και **UK (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Γιβραλτάρ)** έχουν θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά του άρθρου 20 παράγραφος 3 στο εθνικό δίκαιο, οι πληροφορίες που παρείχαν τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι συνεντεύξεις με το παιδί-θύμα ή οι συνεντεύξεις στις οποίες ο μάρτυρας είναι παιδί καταγράφονται με οπτικοακουστικά μέσα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία στην ποινική διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 4. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **AT, FI, IE, MT** και **PL** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Το άρθρο 20 παράγραφος 5 επιβάλλει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι ένας δικαστής μπορεί να διατάξει τη διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας χωρίς την παρουσία κοινού ή χωρίς την παρουσία του παιδιού. Τα περισσότερα κράτη μέλη μετέφεραν αυτό το άρθρο στο εθνικό τους δίκαιο, αλλά οι πληροφορίες που παρείχαν οι **BE, FI, PL** και **UK (Σκωτία)** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 6, τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για να προστατεύουν την ιδιωτική ζωή, την ταυτότητα και την εικόνα των παιδιών-θυμάτων και να αποτρέπουν την κοινοποίηση πληροφοριών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ταυτοποίησή τους. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **BE, DE, PL, PT** και **SI** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.3. Πρόληψη (άρθρα 10 και 21 έως 25)

2.3.1. Ακαταλληλότητα λόγω καταδίκης (άρθρο 10)

Το άρθρο 10 μεριμνά για την πρόληψη των αδικημάτων εις βάρος παιδιών μέσω της ακαταλληλότητας λόγω καταδίκης.

- Το άρθρο 10 παράγραφος 1 απαιτεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα να επιβάλλεται σε φυσικό πρόσωπο που έχει καταδικαστεί για σεξουαλικό αδίκημα εις βάρος παιδιών προσωρινή ή μόνιμη

απαγόρευση άσκησης τουλάχιστον επαγγελματικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν άμεσες και τακτικές επαφές με παιδιά. Ορισμένα κράτη μέλη (**BE, BG, EL, ES, LT, PT** και **RO**) επέλεξαν την προσωρινή απαγόρευση, ενώ το **LU** και η **SK** τη μόνιμη απαγόρευση. Στις **DE, FR, HR, HU, IE, MT** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία**) μπορούν να επιβληθούν τόσο προσωρινές όσο και μόνιμες απαγορεύσεις. Από την άλλη πλευρά, δεν προκύπτει με σαφήνεια από τη νομοθεσία των **CY, EE, FI, LV** και **NL** αν η εν λόγω απαγόρευση είναι μόνιμη ή προσωρινή. Η **SE** μεταφέρει αυτό το άρθρο στο εθνικό δίκαιο μέσω της απαίτησης για συστηματικούς ελέγχους ιστορικού για εργασία που περιλαμβάνει επαφές με παιδιά και όχι μέσω της εφαρμογής ειδικής διάταξης περί ακαταλληλότητας.

Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **AT, CZ, IT, PL, SI** και **UK (Γιβραλτάρ)** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

- Δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίζουν ότι οι εργοδότες δικαιούνται να ζητούν πληροφορίες για καταδικαστικές αποφάσεις ή απαγορεύσεις άσκησης δραστηριοτήτων όταν προσλαμβάνουν ένα πρόσωπο για επαγγελματικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες εθελοντικού χαρακτήρα. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει τη διάταξη αυτή στο εθνικό τους δίκαιο. Οι εν λόγω πληροφορίες μπορούν να λαμβάνονται, για παράδειγμα, μέσω της απαίτησης υποβολής του ποινικού μητρώου του προσώπου (**BE, ES, FI, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SK** και **UK**), του μητρώου καταδικασθέντων (**LT**), του μητρώου ποινών (**LV**), του μητρώου καλής διαγωγής (**DE**), του μητρώου της αστυνομίας (**CY**), του μητρώου που περιέχει στοιχεία σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις (**EE**) ή του αυτοματοποιημένου εθνικού αρχείου δραστών σεξουαλικών αδικημάτων ή αδικημάτων βίας (**FR**).
- Όσον αφορά το άρθρο 10 παράγραφος 3, τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την υποχρέωση διαβίβασης των πληροφοριών για τις καταδικαστικές αποφάσεις και τις απαγορεύσεις άσκησης δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο⁷. Ωστόσο, φαίνεται ότι μικρός αριθμός κρατών μελών εξακολουθεί να μην εξασφαλίζει τη διαβίβαση των πληροφοριών όταν άλλα κράτη μέλη ζητούν πληροφορίες σχετικά με προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαβίβαση των εν λόγω πληροφοριών δεν έχει θεσπιστεί ως νομική υποχρέωση (**BE, CZ, IE, LV, MT** και **SE**). Σε άλλες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη υπερβαίνουν την απαίτηση της οδηγίας σχετικά με τη συναίνεση του ενδιαφερόμενου προσώπου (υπηκόου του κράτους μέλους Α) για την έκδοση του πιστοποιητικού ποινικού μητρώου από τη χώρα στην οποία σκοπεύει να εργαστεί ή να ασκήσει εθελοντικές δραστηριότητες (κράτος μέλος Β), θεσπίζοντας συγκεκριμένα την απαίτηση πρόσθετης συναίνεσης του ενδιαφερόμενου προσώπου για τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με την καταδικαστική απόφαση από το κράτος μέλος Α στο κράτος μέλος Β (**FI, LU** και **UK** (**Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία**)).

2.3.2. Μέτρα κατά της προβολής ευκαιριών κακοποίησης και σεξουαλικού τουρισμού εις βάρος παιδιών (άρθρο 21)

Το άρθρο 21 προβλέπει τη λήψη προληπτικών/απαγορευτικών μέτρων κατά της προβολής ευκαιριών κακοποίησης και σεξουαλικού τουρισμού εις βάρος παιδιών.

⁷ Βλέπε υποσημείωση 1.

- Το άρθρο 21 στοιχείο α) αφορά την απαγόρευση/πρόληψη της διάδοσης υλικού που προβάλλει ευκαιρίες για τη διάπραξη σεξουαλικών αδικημάτων εις βάρος παιδιών. Παρότι οι **AT, BE, CY, EE, EL, IT, LV, MT** και **SK** έχουν προβλέψει ποινικό αδίκημα για την ποινικοποίηση της προβολής που ορίζεται στο άρθρο 21 στοιχείο α), οι **DE, FI, FR, LV, PL, PT** και **RO** έχουν μεταφέρει αυτή τη διάταξη της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο μέσω του ποινικού αδικήματος της δημόσιας υποκίνησης.
- Το άρθρο 21 στοιχείο β) αφορά την απαγόρευση/πρόληψη της διοργάνωσης για τρίτους ταξιδιών με σκοπό τη διάπραξη αδικήματος. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν λάβει διάφορα μέτρα για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Για παράδειγμα, οι **AT, BG** και **FI** ποινικοποιούν τη συμπεριφορά αυτή μέσω των διατάξεων που εφαρμόζονται για τους βοηθούς/συνεργούς και μέσω πρακτικών μέτρων, ενώ στις **CZ, LT** και **SK** αυτή η συμπεριφορά τιμωρείται μόνο μέσω της διάταξης που εφαρμόζεται στους συμμετέχοντες, ακόμη και αν το κυρίως έγκλημα δεν διαπράχθηκε. Οι **CY, EL, IT** και **MT** έχουν θεσπίσει ειδικό αδίκημα που επισύρει κυρώσεις για τη διοργάνωση ταξιδιών για τρίτους με σκοπό τη διάπραξη αδικημάτων εις βάρος παιδιών.

2.3.3. Προληπτικά προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης (άρθρο 22)

Το άρθρο 22 απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι πρόσωπα που φοβούνται ότι μπορεί να διαπράξουν αδίκημα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικά προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης που έχουν σχεδιαστεί με στόχο την αξιολόγηση και την πρόληψη του κινδύνου διάπραξης τέτοιων αδικημάτων. Οι **AT, BG, DE, FI, NL, SK** και **UK (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία)** έχουν θεσπίσει μέτρα για τη μεταφορά αυτής της διάταξης στο εθνικό τους δίκαιο, αλλά οι πληροφορίες που παρείχαν τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.3.4. Πρόληψη (άρθρο 23)

Το άρθρο 23 απαιτεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών.

- Το άρθρο 23 παράγραφος 1 αφορά τα μέτρα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Παρότι οι **CY, EL, ES**, και **LT** μετέφεραν αυτό το άρθρο στο εθνικό τους δίκαιο μέσω ειδικών νομοθετικών διατάξεων, οι **BG, CZ** και **PT** χρησιμοποίησαν άλλα μέτρα, όπως εθνικά σχέδια δράσης/εθνικές στρατηγικές. Οι **NL, PL, RO, SE** και **UK (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία)** χρησιμοποίησαν γενικά νομοθετικά μέτρα σε συνδυασμό με εκστρατείες και έργα.
- Το άρθρο 23 παράγραφος 2 αφορά τις ενημερωτικές εκστρατείες και τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, ενδεχομένως σε συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Όλα τα κράτη μέλη μετέφεραν αυτή τη διάταξη στο εθνικό τους δίκαιο, για παράδειγμα μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων (**AT, BE, CY, FR, LU, LV, MT, PT, SK** και **UK (Αγγλία/Ουαλία και Βόρεια Ιρλανδία)**).
- Το άρθρο 23 παράγραφος 3 αφορά την τακτική κατάρτιση των υπαλλήλων που ενδέχεται να έλθουν σε επαφή με ανήλικα θύματα. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά της διάταξης αυτής στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι **EL, HU, IE, IT** και **UK (Σκωτία)** δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

2.3.5. Προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης σε εθελοντική βάση κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας ποινικών διαδικασιών (άρθρο 24)

Το άρθρο 24 ρυθμίζει την παροχή προγραμμάτων ή μέτρων παρέμβασης κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας των ποινικών διαδικασιών.

- Το άρθρο 24 παράγραφος 1 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα αποτελεσματικών προγραμμάτων ή μέτρων παρέμβασης οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, εντός και εκτός φυλακών, με σκοπό την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων επανάληψης αδικημάτων. Παρότι αρκετά κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά αυτής της διάταξης στο εθνικό δίκαιο, οι πληροφορίες που παρείχαν οι **AT, CY, CZ, DE, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, LV, PL, PT, RO, SE, SI, SK** και **UK (Βόρεια Ιρλανδία, Σκωτία και Γιβραλτάρ)** δεν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Το άρθρο 24 παράγραφος 2 απαιτεί τα προγράμματα ή τα μέτρα παρέμβασης να ανταποκρίνονται στις ειδικές αναπτυξιακές ανάγκες των παιδιών που διαπράττουν σεξουαλικά αδικήματα. Τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει αυτή τη διάταξη στο εθνικό τους δίκαιο με διάφορα μέσα, όπως μέσω της νομοθεσίας (**BG, HR** και **RO**), μέσω του συνδυασμού νομοθεσίας και άλλων μέτρων (**HU, LT** και **MT**), ή με άλλα μέτρα (**FI, NL** και **UK (Αγγλία/Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Σκωτία)**).
- Το άρθρο 24 παράγραφος 3 απαιτεί την εξασφάλιση πρόσβασης σε προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης για πρόσωπα που διώκονται ποινικά για αδίκημα (άρθρο 24 παράγραφος 3 στοιχείο α)) και άτομα που έχουν καταδικαστεί για αδίκημα (άρθρο 24 παράγραφος 3 στοιχείο β)). Οι **CY, EL, MT, NL, RO** και **UK** έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά του άρθρου 24 παράγραφος 3 στοιχείο α) και οι **BG, CY, DE, EL, ES, FI, HR, IT, LT, MT, NL, RO** και **UK** έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά του άρθρου 24 παράγραφος 3 στοιχείο β) στο εθνικό δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρείχαν τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 4, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αξιολόγηση της επικινδυνότητας των προσώπων που μπορούν να έχουν πρόσβαση στα προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης και του κινδύνου υποτροπής, με σκοπό τον προσδιορισμό του κατάλληλου προγράμματος ή μέτρου παρέμβασης. Οι **AT, EL, HR, LT, MT, RO** και **SE** έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά αυτής της διάταξης στο εθνικό τους δίκαιο, αλλά από τις πληροφορίες που παρείχαν τα υπόλοιπα κράτη μέλη δεν κατέστη δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Το άρθρο 24 παράγραφος 5 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα στα οποία έχουν προταθεί προγράμματα ή μέτρα παρέμβασης είναι πλήρως ενήμερα για τους λόγους της πρότασης (άρθρο 24 παράγραφος 5 στοιχείο α)), συγκατατίθενται να συμμετάσχουν έχοντας πλήρη επίγνωση των γεγονότων (άρθρο 24 παράγραφος 5 στοιχείο β)) και, εάν πρόκειται για πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί, έχουν τη δυνατότητα να αρνηθούν και ενημερώνονται για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις (άρθρο 24 παράγραφος 5 στοιχείο γ)). Οι **AT, BG, CY, EE, FI, LT, MT** και **UK (Γιβραλτάρ)** έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά του άρθρου 24 παράγραφος 5 στοιχείο α) και β) και οι **CY, EE, FI, FR, LT, MT** και **UK (Γιβραλτάρ)** έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά του άρθρου 24 παράγραφος 5 στοιχείο γ) στο εθνικό δίκαιο. Οι πληροφορίες που παρείχαν τα άλλα κράτη μέλη δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

**2.3.6. Μέτρα κατά ιστοτόπων που περιέχουν ή διαδίδουν παιδική πορνογραφία
(άρθρο 25)**

Ανατρέξτε στην ειδική, χωριστή έκθεση για τη μεταφορά αυτού του άρθρου στο εθνικό δίκαιο⁸.

⁸ Βλ. υποσημείωση 3.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Η οδηγία αποτελεί ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο που έχει συμβάλει στην επίτευξη ουσιαστικής προόδου στα κράτη μέλη μέσω της τροποποίησης των ποινικών κωδίκων, των ποινικών διαδικασιών και της τομεακής νομοθεσίας, του εξορθολογισμού των διαδικασιών, της θέσπισης ή βελτίωσης των προγραμμάτων συνεργασίας και της βελτίωσης του συντονισμού των εθνικών φορέων. Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις σημαντικές προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη για τη μεταφορά της οδηγίας.

Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικό περιθώριο για την επίτευξη του πλήρους δυναμικού της οδηγίας μέσω της πλήρους εφαρμογής όλων των διατάξεων της από τα κράτη μέλη.

Από την ανάλυση που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής προκύπτει ότι ορισμένες από τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη ενδέχεται να συνδέονται με την πρόληψη και τα προγράμματα παρέμβασης για τους δράστες (άρθρα 22, 23 και 24), το ουσιαστικό ποινικό δίκαιο (άρθρα 3, 4 και 5) και τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας των παιδιών-θυμάτων (άρθρα 18, 19 και 20).

Λιγότερο προβληματικές φαίνεται να είναι οι διατάξεις σχετικά με την ηθική αυτουργία, υποβοήθηση και συνέργεια και απόπειρα (άρθρο 7), τις συναινετικές σεξουαλικές δραστηριότητες (άρθρο 8), την κατάσχεση και δήμευση (άρθρο 11) και την ευθύνη και τις κυρώσεις εις βάρος νομικών προσώπων (άρθρα 12 και 13).

Δεδομένου του αναλυτικού χαρακτήρα της οδηγίας, η Επιτροπή θα εστιάσει στη διασφάλιση της ολοκλήρωσης της μεταφοράς των διατάξεων της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο όλων των χωρών της ΕΕ και της ορθής εφαρμογής τους. Ως εκ τούτου, επί του παρόντος η Επιτροπή δεν προτίθεται να προτείνει τη θέσπιση τροποποιήσεων στην οδηγία ή την έκδοση συμπληρωματικής νομοθεσίας. Αντιθέτως, θα εστιάσει τις προσπάθειές της στο να διασφαλίσει ότι τα παιδιά επωφελούνται στο έπακρο από την προστιθέμενη αξία της οδηγίας μέσω της πλήρους μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της από τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη για να διασφαλίσει τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, καθώς και την εφαρμογή της σε ικανοποιητικό επίπεδο. Μεταξύ άλλων, θα παρακολουθεί τα εθνικά μέτρα για να διασφαλίσει ότι συμμορφώνονται με τις αντίστοιχες διατάξεις της οδηγίας. Στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει τις εξουσίες επιβολής της δυνάμει των Συνθηκών μέσω διαδικασιών επί παραβάσει. Θα στηρίζει επίσης την εφαρμογή της οδηγίας διευκολύνοντας την ανάπτυξη και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε συγκεκριμένους τομείς, όπως τα προγράμματα πρόληψης και παρέμβασης για τους δράστες.